

TAL

DATUM: 2026-05-19
TALARE: Aino Bunge
PLATS: Konferensen "Morgondagens Samhälle",
Münchenbryggeriet

Hur kan AI påverka ekonomin och penningpolitiken?*

AI är överallt

I skuggan av rubrikerna om geopolitik läser vi dagligen om AI och hur det påverkar både samhället i stort och ekonomin. AI har varit ett känt område sedan lång tid tillbaka.¹ Men det var i samband med genombrottet för generativ AI och språkmodeller som ChatGPT som utvecklingen och diskussionen i samhället tog fart på allvar.

Nyhetsrapporteringen i dag präglas lika mycket av oro som av fascination. Ett talande exempel var att en låt framställd med hjälp av AI nyligen blev etta på Spotifys topp 50, vilket framkallade ett upprop bland artister.² Samtidigt slås det ena börsrekordet efter det andra för bolag relaterade till AI, medan bolag som ses som förlorare i det nya AI-samhället rasar i värde. Vi ser också den oro som Anthropic's senaste modell Mythos har orsakat vad gäller cybersäkerhet.³ Orsaken till att så många olika områden berörs av AI är att den skulle kunna ses som en teknologi eller uppfinning som inte bara påverkar ett specifikt område utan hela vårt samhälle i stort. Man brukar referera till det som en *general-purpose*

---

* Jag vill tacka Björn Lagerwall för hjälp med att skriva talet, Ebba Eliesson och Mika Lindgren för hjälp med att ta fram presentationsbilderna och Hanna Armelius, Charlotta Edler, Rebecka Hallerby, Mattias Hector, Marie Hesselman, Iida Häkkinen Skans, Caroline Jungner, Henrik Lundvall, Åsa Olli Segendorf, Anna Seim och Andreas Westermark för värdefulla synpunkter. Jag vill även tacka Elizabeth Nilsson för översättningen till engelska.

¹ En av pionjärerna på området var 1978 års ekonomipristagare Herbert Simon, även om han fick priset för sin forskning kring beslutsfattande i ekonomiska organisationer.

² Se Aftonbladet (2026a och 2026b).

³ I vår kommande stabilitetsrapport som publiceras den 29 maj diskuterar vi AI-relaterade cyberrisker mer i detalj.

technology eller GPT.⁴ Andra exempel är ångmaskinen, elektriciteten och internet.⁵

Det finns alltså många frågor att beröra, men i mitt tal i dag vill jag diskutera hur AI kan påverka ekonomin och penningpolitiken på lite längre sikt. Mycket fokus i debatten ligger såklart på arbetsmarknaden och vilka av våra jobb som AI kan ta över. Men jag tänker försöka att bredda diskussionen till hur makroekonomin i stort och penningpolitiken kan påverkas.

Jag tänker anlägga ett ekonomisk-historiskt perspektiv och blicka bakåt för att försöka kunna blicka framåt. Det finns mycket spännande forskning kring effekterna på ekonomin av tidigare teknologisprång, som jag tror kan vara till stor nytta när vi funderar kring AI:s effekter. En del av diskussionen bland centralbanker handlar också om en lite modernare historia och likheterna med 1990-talets dotcom-boom. Jag tänker också diskutera några av de effekter vi redan ser i de svenska företagen.

Historien pekar på att teknologisk utveckling inte ökar arbetslösheten

En paradox framträder när man tittar på den historiska utvecklingen: Många av de teknologiska innovationerna har haft som syfte att ersätta de människor som tidigare utfört uppgifterna med maskiner. Borde inte det leda till att arbetslösheten ökar över tid?

Alltsedan den industriella revolutionen har teknologiska uppfinningar skapat oro över jobben.⁶ John Maynard Keynes lanserade begreppet teknologisk arbetslöshet i en essä 1930. Och ekonomipristagaren Wassily Leontief varnade på 1950-talet för att människor i framtiden skulle gå samma öde till mötes som hästarna i början av 1900-talet.⁷ Men historiska erfarenheter visar att den totala sysselsättningen i ekonomin inte har minskat till följd av teknologisk utveckling. Hur kan det komma sig?

Här är det värt att stanna upp en stund och fundera på vilka mekanismer som är i spel. Den mest uppenbara mekanismen är **automatisering**, som innebär att maskiner ersätter människor. Det minskar efterfrågan på arbetskraft.

---

⁴ Notera skillnaden jämfört med AI-verktyget ChatGPT, där förkortningen istället står för *generative pre-trained transformer*.

⁵ För en intressant historisk genomgång, lyssna gärna på specialavsnittet i podden Makrorådet (Dagens industri, 2024).

⁶ Se exempelvis Dagens Nyheter (2024).

⁷ Se Restrepo och Acemoglu (2016).

Men automatiseringen för också med sig **produktivitetsökningar**, alltså att vi kan producera mer med samma antal anställda eller arbetade timmar.⁸ Det resulterar i **ökat välstånd**, som i sin tur ökar efterfrågan på arbete och därför skapar nya arbetstillfällen. Låt oss återvända till John Maynard Keynes. I sin essä 1930 gjorde han också en berömd förutsägelse om hur ekonomin skulle se ut om 100 år i industrialiserade länder. Han förutsåg förvånansvärt väl att välståndet skulle öka ungefär på det sätt som det gjort. Men en förutsägelse som inte visade sig stämma var att folk skulle välja att ta ut mycket av det ökade välståndet genom att jobba mindre, bara 15 timmar i veckan.⁹

Här kommer **preferenser** in i bilden, och hur vi väljer mellan konsumtion och fritid. Folk har förändrat sina konsumtionsmönster och kontinuerligt ökat sin konsumtion i linje med inkomsterna. Vi hittar nya saker att lägga våra pengar på, alltifrån resor till gym- och restaurangbesök. Det avspeglas i att **efterfrågan på arbete ökar inom nya sektorer**.¹⁰ Om vi jämför i dag med 1940 kan vi tycka att många yrken är desamma, som lärare, läkare och busschaufför. Men data för USA visar att 60 procent av yrkena i dag inte fanns 1940.¹¹

Ett mycket illustrativt och intressant historiskt exempel är växeltelefonister.¹² Några av er kanske känner till en äldre släkting som har haft det jobbet eller lagt märke till det i gamla svartvita filmer. När de automatiska telefonväxlarna började införas under första halvan av 1900-talet innebar det en dramatisk automatiseringsvåg. Folk kunde nu slå numret direkt på en skiva och behovet av telefonisterna försvann. Ny forskning från USA visar att växeltelefonisterna, som var unga kvinnor, personligen drabbades negativt av den här utvecklingen. De fick sluta arbeta eller ta lägre betalda jobb. Men sysselsättningen ökade senare för unga kvinnor med liknande bakgrund som telefonisterna. De hittade jobb inom kontors- och servicesektorn, och även inom nya yrkeskategorier.¹³

Av det kan vi dra lärdomen att gamla arbetstillfällen över tid tenderar att ersättas av nya, men att omställningen ofta kan vara besvärlig för personerna inom de yrken som automatiseras.¹⁴

---

⁸ Det innebär att den så kallade *arbetsproduktiviteten* ökar, och det är det produktivitsbegrepp vi brukar använda i den penningpolitiska kommunikationen.

⁹ Se Kaplan m.fl. (2025). Den genomsnittliga arbetstiden har visserligen sjunkit en del i industrialiserade länder de senaste 100 åren, bland annat på grund av längre semestrar. Men heltidsarbete utgör fortfarande en stark social norm. I Sverige arbetar nästan 80 procent av de sysselsatta heltid, vilket innebär en arbetsvecka på minst 35 timmar.

¹⁰ Se Autor (2015).

¹¹ Se Autor m.fl. (2024 och 2026).

¹² Se Populär historia (2023).

¹³ Se Feigenbaum och Gross (2024).

¹⁴ För en mer ingående beskrivning av teknologisk utveckling och dess effekter på arbetsmarknaden i ett svenskt perspektiv, se Häkkinen Skans (2019).

Kommer historien att upprepa sig med AI?

Mycket av diskussionen kring de ekonomiska effekterna av AI fokuserar på vilka jobb som kan ersättas, alltså **automatiseringen**. USA har legat i framkant där och mycket analys kommer därifrån.

Vad vi kan se redan nu – ”no hire, no fire” för unga i AI-exponerade yrken

Många yrken kan påverkas av AI:s effekter. Ett mönster som framträder i USA är att många unga personer kan vara särskilt utsatta.¹⁵ Det gäller exempelvis programmerare och den som jobbar inom kundtjänst.¹⁶ Men det verkar som om företagen hittills verkar följa principen ”no hire, no fire”. De säger inte upp unga personer i de utsatta yrkena, men de anställer inte heller de som är nya på arbetsmarknaden.¹⁷ Men hur exponerade yrkena är säger inte allt.¹⁸ Mycket handlar också om hur lätt man har som individ att anpassa sig till ny teknik eller nya strukturer på arbetsmarknaden. Just unga personer har överlag bättre förutsättningar att anpassa sig och hitta nya jobb än äldre.¹⁹

Vi skrev att det var för tidigt att uttala sig om AI-effekterna i Sverige i en fördjupning om arbetsmarknaden i den penningpolitiska rapporten från december.²⁰ Men utvecklingen går fort, och det kommer allt fler studier på svenska data. Resultaten kring arbetsmarknaden påminner om dem i USA, och även om vi befinner oss i ett tidigt skede i utvecklingen tycks företagen än så länge följa principen ”no hire, no fire” även här. Unga i exponerade yrken sägs inte upp, men vägen in på arbetsmarknaden ser svårare ut än tidigare.²¹ Det här är en fråga vi kommer få följa noga framöver för att få mer klarhet.

Jag nämnde tidigare att historien talar för att teknologisk arbetslöshet är mer av en hypotes än ett verkligt fenomen. Men samtidigt visar forskningen och tidigare erfarenheter att det inte är någon naturlag. Det finns alltid ett samspel mellan tekniken och det övriga samhällets utveckling när ekonomiskt välstånd skapas.²²

Ibland beskrivs effekterna av AI ganska fatalistiskt och som något som kommer att påverka oss vare sig vi vill eller inte – vi har inte har så stor kontroll över

---

¹⁵ Se exempelvis Atkinson och Yamco (2026).

¹⁶ Se Brynjolfsson m.fl. (2025). För en översiktlig beskrivning, se Svenska Dagbladet (2026).

¹⁷ Se Davis (2026).

¹⁸ Det kan också vara svårt i sig att bestämma vilka yrken som är mest exponerade för AI:s effekter; se exempelvis Yin m.fl. (2026).

¹⁹ Se Manning m.fl. (2026).

²⁰ Se Sveriges Riksbank (2025).

²¹ Se exempelvis Ratio (2026) och Engberg m.fl. (2026).

²² Det visar inte minst forskningen som tilldelats ekonomiprisen 2024 och 2025; se Kungliga vetenskapsakademien (2024 och 2025).

utvecklingen. Men forskningen pekar istället på att effekterna av AI på arbetsmarknaden och ekonomin i stort delvis blir vad vi gör dem till.

Det handlar bland annat om hur vi väljer att använda tekniken.²³ Men även politiken har en viktig roll att spela, bland annat kring frågor som konkurrens, arbetsmarknad, utbildning, fördelning och beskattning.²⁴

Det leder mig in på hur vi på Riksbanken kan hantera de ekonomiska effekterna av AI inom ramen för vårt uppdrag.

AI:s effekter på makroekonomin och penningpolitiken

Diskussionen om hur AI påverkar makroekonomin och penningpolitiken är redan i full gång bland centralbanker i omvärlden.²⁵ Som jag redan har varit inne på kan vi lära oss av tidigare teknologisprång när vi försöker dra slutsatser om vilka effekter AI kan få på arbetsmarknaden och ekonomin på sikt. Men det finns ju också en hel del som händer här och nu.

AI kan driva styrräntan både uppåt och nedåt

Det finns fyra huvudsakliga mekanismer som ofta lyfts fram i den penningpolitiska diskussionen internationellt.

För det första: Liksom med internet kan vi förvänta oss ett **produktivetslyft** som kan göra att vi producerar alltmer med samma arbetsinsats. Det sänker kostnaderna och **dämpar inflationen** och talar därmed för lägre styrränta.

För det andra: Inom centralbanksvärlden pratar man ofta om den neutrala räntan. Det är den nivå på styrräntan som varken stimulerar eller stramar åt ekonomin.²⁶ Den styr inte centralbankerna själva över, utan den avspeglar efterfrågan på sparande och lån. Om många sparar finns det gott om pengar för de som vill låna. Då blir den neutrala räntan låg, och vice versa. I de flesta makroekonomiska modeller finns ett positivt samband mellan produktivitetstillväxten och den neutrala räntan. Ett sätt att förstå det är att om produktivitetstillväxten går upp förväntar sig hushållen högre inkomster i framtiden. Till viss del vill de använda de framtida inkomsterna redan i dag och börja konsumera mer. För det behövs ofta lån, och när efterfrågan på lån ökar drivs räntenivån upp. En AI-relaterad **uppgång i produktivitetstillväxten** skulle därmed **driva upp den neutrala räntan**. Det skulle i stället skulle kunna tala för en högre styrränta över tid. Men en faktor som skulle

---

²³ Se exempelvis Acemoglu m.fl. (2026).

²⁴ Se till exempel Jones (2026).

²⁵ Se exempelvis talen av Jefferson (2025), Daly (2026), Goolsbee (2026), Schnabel (2026), Macklem (2026), och Bech-Moen (2026).

²⁶ Se talet av min kollega Anna Seim (Seim, 2024).

kunna påverka den neutrala räntan i motsatt riktning är om AI bidrar till att öka inkomstskillnaderna i ekonomin, genom att det framför allt är höginkomsttagare som skördar frukterna av produktivitetsökningarna. Eftersom dessa hushåll generellt sparar mer än andra skulle det totala sparandet i ekonomin gå upp och därmed bidra till en lägre neutral ränta.

För det tredje: **Ett ökat behov av AI-relaterade investeringar driver upp efterfrågan på kort sikt**, vilket talar för högre inflation och styrränta. Det här är en effekt vi delvis redan har sett, och vi har själva lyft fram den i vår penningpolitiska kommunikation som en viktig förklaring till att tillväxten under 2025 och 2026 hållits uppe i USA trots höjda tullar och den geopolitiska osäkerheten.²⁷

För det fjärde: Precis som på 1990-talet har den nya tekniken fått börskurserna att rusa för teknikbolag, och det finns en risk för en **AI-relaterad bubbla**. Stora delar av uppgången i börsindex har kopplingar till AI-bolag. Det har vi varnat för i våra senaste penningpolitiska rapporter och uppdateringar, liksom i de finansiella stabilitetsrapporterna. För Riksbankens del skulle en kraftig korrigerings nedåt av aktiekurserna kunna påverka både penningpolitiken och i förlängningen även vårt uppdrag att värna finansiell stabilitet.²⁸ På ett sätt tror jag att det är ofrånkomligt att vi ser inslag av FOMO (fear of missing out) och överdrivna kursrusningar i vissa bolag. Precis som med internet kan vi både få uppleva en banbrytande teknologi med enorma samhällsekonomiska effekter och övervärdering på kort sikt när alla vill "hoppa på tåget". Det ena behöver inte utesluta det andra, och enligt min mening står det klart att AI har en viktig del i vår framtida ekonomi.

Sammanfattningsvis kan alltså en rad olika effekter uppstå av AI som kan påverka styrräntan åt olika håll. Och tidpunkten för när de uppstår är mycket svårbedömd. En föga förvånande slutsats är att osäkerheten är mycket stor.

När man diskuterar AI:s effekter på ekonomin tycker jag heller inte att det går att undvika ett annat ämne som är högaktuellt – geopolitiken. Vi kan konstatera att utvecklandet av AI domineras av ett fåtal företag och länder. Den som kontrollerar tekniken har också makt att påverka. Och även om det är en digital teknik kräver den infrastruktur i form av datacenter och energiförsörjning. Här tror jag att vi behöver tänka till och samarbeta inom EU för att inte hamna i en alltför utsatt position.

---

²⁷ Se Sveriges riksbank (2026a). För en mer ingående beskrivning, se Rubinton och Patro (2026).

²⁸ En del bedömare varnar för att konsekvenserna av en börskrasch kan bli värre än 2000. Se the Economist (2025).

Tänkbara lärdomar av dotcom-boomen, ”den nya ekonomin” och ”digitaliseringen”

Så hur ska vi tänka kring penningpolitiken just nu, och vad kan vi lära av historien? Låt mig fördjupa mig i likheterna och skillnaderna mellan AI och dotcom-boomen på 1990-talet. Ekonomipristagaren Robert Solow gjorde ett berömt uttalande 1987: ”Vi ser datoråldern överallt utom i produktivitetssiffrorna.”

Alan Greenspans ”produktivitetsspaning” under andra halvan av 1990-talet hade vissa likheter: De samlade siffrorna visade inte mycket av ett produktivetslyft i USA. Men data och anekdotisk information från företagen tydde på att effekterna kunde bli stora på produktiviteten, vilket skulle bidra till att hålla inflationstrycket nere. Därför skulle Federal Reserve avvakta med räntehöjningar, trots att ekonomin gick för högtryck.²⁹ Även om det här är den gängse beskrivningen är tolkningen av Federal Reserves agerande under andra halvan av 1990-talet inte helt entydig bland nutida bedömare i USA.³⁰

Även vi på Riksbanken diskuterade ”den nya ekonomin” och dess påverkan på penningpolitiken vid den här tidpunkten.³¹ En tydlig effekt som vi kan se så här med facit i hand är att produktivitetstillväxten i både Sverige och USA tog fart under en tioårsperiod med start i mitten av 1990-talet. Det ledde till en stark tillväxt i förening med ett lågt inflationstryck.

Det här återkom i ny skepnad lite senare när vi pratade om ”digitaliseringen” för ungefär tio år sedan.³² Men trots teknologiska innovationer som smartphones, Google och sociala medier har produktiviteten utvecklats svagt, speciellt i Europa och Sverige. Man kan dra en parallell till Solow: Vi ser digitaliseringen överallt utom i produktivitetssiffrorna.³³ Samtidigt visar forskning och historisk erfarenhet att det kan ta tid innan teknologiska framsteg ger avtryck i den totala produktiviteten i ekonomin. Produktivetsutvecklingen uppvisar ofta en ”J-kurva” när ny teknologi introduceras: Först försämras den innan den till slut förbättras.³⁴ Det är en förklaring till att det kan vara svårt att bedöma de ekonomiska effekterna av teknologiska förändringar ”i realtid”.

²⁹ Så småningom, under 1999–2000, höjdes styrräntan flera gånger på kort tid. Motivet var att efterfrågan växte snabbare än produktionskapaciteten i ekonomin, vilket i förlängningen riskerade att leda till stigande inflation. Ett sätt att förstå det här är att den högre produktivitetstillväxten efterhand drev upp de förväntade framtida inkomsterna och därmed även den neutrala räntan, på samma sätt som jag beskrev tidigare.

³⁰ För olika tolkningar, se Daly (2026), Furman (2026) och Goolsbee (2026).

³¹ Se exempelvis Heikensten (2000).

³² Se Sveriges riksbank (2015).

³³ Se även Siverson (2018).

³⁴ Se Brynjolfsson m.fl. (2021) och Chicago Booth Review (2024). Om begreppet J-kurva känns bekant har det att göra med att det från början användes för att beskriva hur handelsbalansen påverkas av en växelkursförsvagning: Den försvagas först innan den förbättras.

Hushåll och företag tror på större effekter i framtiden

En lärdom från tidigare teknologiskiften är alltså att det kan ta tid innan vi ser effekterna i den vanliga makroekonomiska statistiken. Då inställer sig frågan var vi ska leta efter tecken på förändringar. Ett sätt är att samtala med företag och ha "örat mot rälsen". Även hushållens bild av utvecklingen är såklart viktig att följa för att bestämma hur ekonomin påverkas i ett bredare perspektiv.

Som jag nämnde när jag diskuterade effekterna på arbetsmarknaden ligger USA före Europa när det gäller både användandet av AI och studierna av hur ekonomin påverkas i bredare bemärkelse.³⁵

Men hur ser det ut i Sverige?

Företagen tror att de begränsade effekterna i dag blir desto större om några år

Vår egen företagsundersökning har tidigare varit till stor hjälp när det gäller att fånga förändringar i ekonomin. Ett exempel var när företagen i ett tidigt skede vittnade om hur lätt det var att höja priserna när inflationen började stiga 2022.³⁶ I den senaste upplagan har vi riktat extra fokus på AI:s effekter.³⁷ Vi ville få en bild av hur företagen använder AI och vilka effekter det har fått och väntas få på deras verksamhet. Intressant nog ställde vi liknande frågor redan 2018, men då var temat för dagen digitaliseringen, som jag pratade om tidigare.³⁸ En väsentlig skillnad är att nästan alla företag i dag använder AI på något sätt, att jämföra med 20 procent då. Med det sagt menar de flesta att användningen än så länge är begränsad och effekterna på verksamheten små.

Föga förvånande ser företagen att den viktigaste anledningen till att använda AI är att effektivisera verksamheten och arbetet för medarbetarna. Men det finns också resonemang om automatisering i svaren, där företagen anger kundtjänst och administration som exempel på områden som kan beröras.

Även om verksamheterna påverkats i ganska begränsad omfattning hittills förväntar sig företagen att den kommer att göra det desto mer i framtiden, vilket det här citatet beskriver: "Jag tror att om man tittar på 2026 så kommer det inte att hända jättemycket. Det kommer att implementeras här och där. Men sett ur ett femårsperspektiv så kommer det att hända mycket."

Sammanfattningsvis tyder alltså resultaten på tre viktiga saker: För det första använder företagen AI i allt större utsträckning. För det andra är användandet än så länge relativt begränsat och effekterna på verksamheten hittills små. För det

---

³⁵ Se exempelvis Bick m.fl. (2026).

³⁶ Se Sveriges riksbank (2022).

³⁷ Se Sveriges riksbank (2026b).

³⁸ Se Sveriges riksbank (2018).

tredje förväntas verksamheten påverkas desto mer i framtiden. De här tre resultaten är i stora drag i linje med företagsenkäter i USA och andra länder.³⁹

Hushållen ser både för- och nackdelar med utvecklingen

Jag nämnde tidigare att AI:s effekter på ekonomin ibland beskrivs lite fatalistiskt, som bortom vår kontroll, medan jag menar att de till viss del blir vad vi gör dem till. I det sammanhanget är det väldigt intressant att veta hur hushållen använder och upplever AI. En ny studie från Konjunkturinstitutet undersöker just det.⁴⁰ Och sammanfattningsvis framträder både en positiv erfarenhet av användningen och en viss oro för sitt eget arbete. AI-användandet är redan ganska utbrett, och mer än hälften av hushållen använder det antingen i jobbet eller privat. Av dem som använder AI i jobbet upplever många att arbetet både går snabbare och blir bättre. Men samtidigt uppger nästan en femtedel att de i någon mån är rädda för att förlora sitt arbete eller bli överflödiga på grund av AI.⁴¹

Hushållen ser alltså AI som både ett verktyg för att öka effektiviteten i arbetet och ett visst hot för den egna ställningen på arbetsmarknaden. Det är också i stora drag vad som har framkommit i enkäter i USA.⁴²

En sammantagen slutsats för min del är att AI just nu inte har slagit igenom på arbetsmarknaden och produktiviteten i en sådan stor utsträckning att det påverkar den dagsaktuella penningpolitiken, men utvecklingen går mycket fort och det gör att vi noga måste följa vad som händer under de kommande åren.

Avslutande tankar

Diskussionen av hur AI påverkar ekonomin är i full gång. Historien visar att teknologiska framsteg inte har lett till ökad arbetslöshet, men att det heller inte är någon naturlag. Politiken har en viktig roll att spela, bland annat när det gäller att hantera omställningarna på arbetsmarknaden och konkurrens- och fördelningsfrågor. Centralbanker, inklusive Riksbanken, funderar för högtryck på hur ekonomin och penningpolitiken skulle kunna påverkas av AI. Jag har delgett några av mina tankar i dag. Men av flera skäl är osäkerheten väldigt stor, inte minst kring hur fort förändringarna i ekonomin kommer att inträffa.

En sak jag kan säga med desto större säkerhet: Vi får all anledning att återkomma med fler analyser från Riksbanken om AI och ekonomin!

³⁹ Se exempelvis Federal Reserve Bank of Richmond (2026), Yotzov m.fl. (2026) och ECB (2026).

⁴⁰ Se Konjunkturinstitutet (2026).

⁴¹ Den återkommande rapporten "Svenskarna och internet" har i sin senaste upplaga också en undersökning av hushållens användning och upplevelse av AI. Se Internetstiftelsen (2025).

⁴² Se exempelvis Bracha och Tang (2025), Hashim m.fl. (2026), och Pew Research Center (2026).

Referenser

Aftonbladet (2026a), "[AI-låt toppar svenska Spotify](#)".

Aftonbladet (2026b), "[Uppror i musikbranschen efter Jacob – namnsamling startas](#)".

Acemoglu, D., Autor, D. och S. Johnson (2026), "[Building Pro-Worker Artificial Intelligence](#)", NBER Working Paper 34854.

Atkinson, T. och S. Yamco (2026), "[Young workers' employment drops in occupations with high AI exposure](#)", Dallas Fed Economics.

Autor, D. (2015), "[Why-are-there-still-so-many-jobs? The-history-and-future-of-workplace-automation](#)", Journal of Economic Perspectives.

Autor, D., Chin, C., Salomons, A. och B. Seegmiller (2024), "[New Frontiers: The Origins and Content of New Work, 1940–2018](#)", Quarterly Journal of Economics.

Autor, D., Chin, C., Salomons, A. och B. Seegmiller (2026), "[What makes new work different from more work?](#)", NBER working paper 34986.

Bech-Moen, O.C. (2026), "[How can AI affect monetary policy?](#)", tal publicerat den 26 januari, Norges Bank.

Bick, A., Blandin, A., Deming, D., Fuchs-Schündeln, N. och J. Jessen (2026), "[AI Adoption in Europe and the U.S.](#)", On the Economy Blog, Federal Reserve Bank of St. Louis.

Bracha, A. och J. Tang (2025), "[Shaping the Future of Work: Workers' Optimism and Pessimism about AI](#)", Current Policy Perspectives, Federal Reserve Bank of Boston.

Brynjolfsson, E., Rock, D. och C. Syverson (2021), "[The Productivity J-Curve: How Intangibles Complement General Purpose Technologies](#)", American Economic Journal: Macroeconomics.

Brynjolfsson, E., Chandar, B. och R. Chen (2025), "[Canaries in the Coal Mine? Six Facts about the Recent Employment Effects of Artificial Intelligence](#)", Stanford Digital Economy Lab.

Chicago Booth Review (2024), "[Is Productivity About to Skyrocket?](#)".

Dagens Industri (2024), "[Makrorådet: Vad lär oss ångmaskinen om AI?](#)".

Dagens Nyheter (2024), "[Rädsla för AI är inget nytt](#)".

Daly, M. (2026): "[The AI Moment? Possibilities, Productivity, and Policy](#)", tal publicerat den 17 februari, Federal Reserve Bank of San Francisco.

Davis, S. (2026), "[AI is simultaneously aiding and replacing workers, wage data suggest](#)", Dallas Fed Economics.

ECB (2026), "Will AI Steal My Job?", podcast den 21 april, tillgänglig på [Euro Matters – the European Central Bank podcast](#).

The Economist (2025), "[Gita Gopinath on the crash that could torch \\$35trn of wealth](#)".

Engberg, E., Koch, M. Lodefalk, M. och L. Löthman (2026), "[Ja, AI hotar ungas jobb – men inte som vi trott](#)", DN debatt.

Federal Reserve Bank of Richmond (2026), "[The CFO Survey](#)".

Feigenbaum, J. och D.P. Gross (2024), "[Answering the Call of Automation: How the Labor Market Adjusted to Mechanizing Telephone Operation](#)", Quarterly Journal of Economics.

Furman, J. (2026), "[The real Greenspan lesson for Warsh on inflation](#)", krönika i Financial Times.

Goolsbee, A.D. (2026), "[Remarks at the Hoover Institution Monetary Policy Conference](#)", tal publicerat den 8 maj, Federal Reserve Bank of Chicago.

Hashim, A., Kosar, G. och W. van der Klaauw (2026), "[Use of Gen AI in the Workplace and the Value of Access to Training](#)", Liberty Street Economics, Federal Reserve Bank of New York.

Heikensten, L. (2000), "[Peningpolitiken och den nya ekonomin](#)", tal publicerat den 24 februari, Sveriges riksbank.

Häkkinen Skans, I. (2019), "[Teknologisk utveckling och förändringar på arbetsmarknaden](#)", Ekonomiska kommentarer nr 7, Sveriges riksbank.

Internetstiftelsen (2025), "[Svenskarna och internet 2025](#)", särskilt kapitel 2: "AI – Artificiell intelligens".

Jefferson, P. (2025), "[AI and the economy](#)", tal publicerat den 7 november, Federal Reserve Board.

Jones, C.I., "[AI and Our Economic Future](#)", NBER Working Paper 34779.

Kaplan, S.A., Aitken, J.A., Allan, B.A., Alliger, G.M., Ballard, T. och H. Zacher, (2025), "[Revisiting Keynes' predictions about work and leisure: A discussion of fundamental questions about the nature of modern work](#)", *Industrial and Organizational Psychology*, Cambridge University.

Konjunkturinstitutet (2026), "[Hushållens AI-användning](#)", fördjupning i Konjunkturbarometern, publicerad den 11 mars.

Kungliga vetenskapsakademien (2024), "[Ekonomipriset 2024](#)".

Kungliga vetenskapsakademien (2025), "[Ekonomipriset 2025](#)".

Macklem, T. (2026), "[Understanding structural change](#)", tal publicerat den 5 februari, Bank of Canada.

Manning, S., Aguirre, T. Muro, M. och S. Methkupally (2026), "[Measuring US workers' capacity to adapt to AI-driven job displacement](#)", Brookings.

Pew Research Center (2026), "[What the data says about Americans' views of artificial intelligence](#)".

Populär historia (2023), "[Växeltelefonister – kvinnor kopplade samman Sverige](#)".

Ratio (2026), "[Ny forskning: AI tycks göra det svårt för unga att få första jobbet](#)", nyhetsartikel.

Restrepo, P. och D. Acemoglu (2016), "[The race between machines and humans: Implications for growth, factor shares and jobs](#)", VoxEU-kolumn, CEPR.

Rubinton, H. och B.A. Patro (2026), "[Tracking AI's Contribution to GDP Growth](#)", On the Economy Blog, Federal Reserve Bank of St. Louis.

Schnabel, I. (2026), "[Navigating inflation and employment in an era of supply shocks and AI](#)", tal publicerat den 6 mars, ECB.

Seim, A. (2024), "[Riksbankens nya bedömning av den neutrala räntan på lång sikt](#)", tal publicerat den 26 november, Sveriges riksbank.

Svenska Dagbladet (2026), "[Stanfordprofessorn Erik Brynjolfsson: Unga i AI-exponerade yrken får allt svårare att hitta jobb](#)".

Sveriges riksbank (2015), "[Digitaliseringen och inflationen](#)", fördjupning i Penningpolitisk rapport, februari 2015.

Sveriges riksbank (2018), "Digitaliseringen får olika konsekvenser för priser och sysselsättning inom olika delar av näringslivet", fördjupning i [Riksbankens Företagsundersökning, maj 2018](#).

Sveriges riksbank (2022), "[Riksbankens Företagsundersökning: 'Jag har aldrig varit med om att kunderna accepterar prishöjningar så lätt'](#)", februari.

Sveriges riksbank (2025), "[Gott om lediga resurser på arbetsmarknaden](#)", analys i Penningpolitisk rapport, december.

Sveriges riksbank (2026a), "[Redogörelse för penningpolitiken året 2025](#)".

Sveriges riksbank (2026b), "Det finns en arbetsmarknad före och efter AI", fördjupning i [Riksbankens företagsundersökning, februari 2026](#).

Syverson, C. (2018), "[Why Hasn't Technology Sped Up Productivity?](#)", Chicago Booth Review.

Yin, M., Vu, H. och C. Persico (2026), "[How \(un\)Stable Are LLM Occupational Exposure Scores? Evidence from Multi-Model Replication](#)", NBER Working Paper 35110.

Yotzov, I., Barrero, J.M., Bloom, N., Bunn, P., Davis, S.J., Foster, K. M., Jalca, A.B., Meyer, H., Mizen, P., Navarrete, M.A., Smietanka, P., Thwaites, G. och B. Z. Wang (2026), "[Firm Data on AI](#)", NBER Working Paper 34836.